

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α

Με την κατάθεση του Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ και τὴν ἀνακοίνωσιν —ἐπὶ τέλους!— τοῦ «πλέγματος τῶν ἀναπτυ-

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ...

ξακῶν κινήτρων» ἐμορφοποιήθη, κατὰ κάποιον τρόπον, ἢ οἰκονομικὴ πολιτικὴ

τῆς κυβερνήσεως (καιτοὶ ἡ ἀνυπαρξία ἐνὸς συγκεκριμένου προγράμματος ἐξακολουθεῖ νὰ διδῆ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι κινουμέθα, ἀκόμη, ψηλαφῶντες εἰς τὸ ἡμίφως...). Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι, διὰ πρώτην ἴσως φοράν ἀπὸ τοῦ 1974, παρατηρεῖται κάποια «ἀναπτυξιακὴ πνοή» εἰς τὴν «γραμμὴν πλεύσεως» τῆς κυβερνήσεως· κάποια μετουσίωσις εἰς πράξιν τῶν γνωστῶν εὐχολογιῶν καὶ διακηρύξεων περὶ «ἀναθερμάνσεως» κ.λ.: κάποια οὐσιαστικὴ ἀντίδρασις εἰς τὸ χρονίζον πρόβλημα τῆς ἐπενδυτικῆς ἀτονίας τῶν τελευταίων ἐτῶν· καί, ἀκόμη, κάποια ἀλλαγὴ νοοτροπίας ἀπὸ πλευρᾶς κράτους ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρηματικῆς πρωτοβουλίας καὶ τὴν θεώρησιν τῶν προϋποθέσεων δραστηριώσεως τῆς (π.χ. μονιμότης κινήτρων). Ὅπως δὴποτε παρατηρεῖται μία βελτίωσις ἀξιόλογος εἰς τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ἐνεργεῖν τῶν ἀρμοδίων τῆς κυβερνήσεως, μία περισσότερον ρεαλιστικὴ ἀντίληψις περὶ τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων τῆς χώρας μας καὶ τῶν ἐνδε- δειμμένων (καὶ ἐφικτῶν) λύσεων. Ὅλα αὐτὰ εἶναι εὐοίμνα καὶ τὰ ἐπιδοκιμάζομεν· χωρὶς, ὅμως, νὰ συμμεριζώμεθα τὴν ἄποψιν ὅτι, τώρα πλέον, τὰ πάντα θὰ βαίνουν καλῶς καὶ ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία θὰ εἰσέλθῃ εἰς νέαν φάσιν ταχυρρυθμοῦ ἀναπτύξεώς της. Ἡ ἱκανοποίησις διὰ τὴν ἐπισημαιομένην «ἀλλαγὴν πορείας» δὲν θὰ πρέπει νὰ μᾶς παρασύρῃ εἰς ὑπερβάλλουσαν αἰσιοδοξίαν καὶ παραγνώρισιν ὠρισμένων «στοιχείων» ποῦ δικαιολογοῦν κάποιας ἐπιφυλάξεως: Πρῶτον, δὲν νομίζομεν ὅτι ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν πραγματικότητα τὸ διακηρυχθέν ὅτι ὁ νέος προϋπολογισμὸς εἶναι «τολμηρὰ ἐπέκτατικός» δὲν εἶναι (χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνῃ ὅτι εἶναι καὶ «ἀνασταλτικός τῆς ἀναπτύξεως», διότι οὕτε αὐτὸ εἶναι). Δεύτερον, τὸ ἀνακοινωθὲν πλέγμα κινήτρων εἰσάγει μὲν ἀρκετὰς χρησίμους καινοτομίας, ἔχει πολλὰς θετικὰς πλευράς, κατὰ βάσιν, ὅμως, ἔχει ὡς στόχον τοῦ τῆν π ε ρ ι φ ε ρ ε ι α κ ῆ ν ἀ ν ἄ π τ υ ξ ῖ ν, θέτον εἰς δευτέραν μοῖραν τὴν ἐνίσχυσιν-ἐνθάρρυνσιν τῆς βιομηχανίας εἰς τὰ λεγόμενα «κέντρα» (ὑπο, ἄς μὴ λησμονῆται, λειτουργεῖ τὸ 60% καὶ πλέον τῶν παραγωγικῶν μονάδων τῆς χώρας μας). Ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις, ὅμως, δὲν πρέπει νὰ ταυτίζεται μὲ τὴν περιφερειακὴν ἀνάπτυξιν, διότι, τότε, γίνονται ἐσφαλμένα ἐκτιμήσεις καὶ λανθασμένοι χειρισμοί. Τρίτον, καὶ ἂν ἀκόμη ἄσπογα ἦσαν τὰ θεσπιζόμενα κίνητρα, ἢ ἀξία των θὰ ἐκρίνετο ἀπὸ τὴν τελικὴν, ὀριστικὴν των μορφήν μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ σχετικοῦ νόμου καί, τὸ κυριώτερον, ἀπὸ τὸν τρόπον ἐφαρμογῆς των. Διότι, δυστυχῶς, ἡ πείρα διδάσκει ὅτι μεταξὺ ἀρχικῆς συλλήψεως κάποιου μέτρου καὶ ὑλοποιήσεώς του πολλὰ πέλει, ἐνῶ συχνὰ τὸ «πνεῦμα» κάποιου θεσμοῦ κατακρεουργεῖται εἰς χεῖρας τῆς γραφειοκρατίας μὲ τὴν μάχαιραν τῆς στενοκάρδου ἐρημνείας κάποιου «γράμματος». Τέταρτον, ὅσον καλὰ καὶ ἂν εἶναι τὰ νέα κίνητρα, δὲν θὰ δυνηθῶν νὰ ἀποδώσουν τὰ

προσδοκώμενα, ἂν δὲν συνδυασθῇ ἡ ἐφαρμογὴ των μὲ μίαν γενναίαν καὶ εὐρεῖαν καταπολέμησιν τῶν μυρίων ἀντικινήτρων, ποῦ παρακλύουσιν καὶ ἀποθαρρύνουσιν τὴν ἄσκησιν παραγωγικῆς δραστηριότητος εἰς τὸν τόπον μας· κυριώτατον δὲ μεταξὺ τῶν ἀντικινήτρων αὐτῶν εἶναι τὸ «ἀντιβιομηχανικὸν κλίμα» ποῦ κυριαρχεῖ ὄχι μόνον εἰς τὸν Τύπον, τὴν Βουλὴν καὶ εἰς μερίδα τῆς κοινῆς γνώμης, ἀλλὰ —ὄπερ καὶ σοβαρώτερον— εἰς τὴν δημοσίαν διοίκησιν... Ἄς μὴ αὐταπατώμεθα, λοιπόν, ὁμιλοῦντες περὶ «λύσεως» τῶν ἀναπτυξιακῶν καὶ οἰκονομικῶν προβλημάτων μας. Μία ἀρχὴ ἔγινε, μία καλὴ καὶ εὐόλιμος ἀρχή. Ἄπλως καὶ μόνον.